

Instantanee israeliene de Purim

Am revenit din Israel în ziua în care în școli se celebra Purimul. Nu știu dacă este ocazia unei bucurii perpetue (ar fi și dificil când viața în Israel este uneori cinic de crudă!) dar este, fără puțință de tăgadă, sărbătoarea copiilor. Costume pline de umor și culoare - cămăși de armată asortate cu provocatoare fuste mini, Moshe Rabeinu purtându-și barba și toiagul, zeci de fluturași (costumul în vogă al anului) pentru cei între 2 la 6 ani, leopardzi și motocicliști fără motociclete - au dat un aer diferit unei liniștite zile de duminică, Yom Rishon - prima zi de lucru a săptămânii.

Vedeam toate acestea din mașină, alături de verișorul meu de 20 de ani. Dimineața și-a îmbrăcat în grabă uniforma. Și-a luat prietena, pe frumoasa Linor în vârstă de 19 ani - purtând aceeași îmbrăcămintă da armată și, amândoi cu puștile pe umăr - s-au așezat în mașină. Fata și-a privit unghiile scurte dar proaspăt lăcuite, s-a mai uitat înainte de două-trei ori în oglindă și s-a speriat că nu își găsește parfumul preferat. El, Roni, verișorul meu, și-a luat CD-urile și i-a spus mamei lui că peste două săptămâni va mai avea nevoie de haine curate... Totul s-a desfășurat normal, în ordine, într-o rutină a ultimilor trei ani...

Trei ani de oboseală, greutate, teamă, telefoane, pentru copii dar și pentru părinți. Le spun copii pentru că i-am văzut încă jucându-se frenetic la calculator în urmă cu patru ani, mergând la meciuri ale echipei Maccabi vopsiți în galben-albastru dar le pot spune, fără urmă de îndoială, bărbați după zile și nopți de antrenament în deșert, de misiuni în Gaza, de responsabilități pe care un matur cu greu și le poate asuma. Roni, ca și frații săi mai mari, nu mai este același pe care l-am cunoscut în urmă cu patru ani. Lumea aceasta se vede diferit după ce ai stat singur în tranșeele din dunele de nisip. Ești bărbat, ești om și ceilalți se pot cu adevărat bizui pe tine.

Îi privesc în timp ce străbatem Tel Aviv-ul spre autobuzul care o să îi ducă la baza lor din deșert, destul de aproape ca și kilometraj de Eilat și, totuși, atât de departe de mare... Amândoi se uită cu invidie la copiii, unii cu doar doi sau trei ani mai mici, care străbat mascați străzile. Le pare atât de rău că pleacă, ar vrea să se bucure și ei de această sărbătoare - cea mai frumoasă din școală. „Agluiada”, defilarea măștilor din fiecare școală, se zărește printre gratiile școlilor și pe bulevarde. E atâta liniște și pace. Pace sub măslini. Oamenii ce pășesc apăsător spre serviciu spre școli sau grădinițe nu se gândesc în acele clipe nici la ce va face Hamasul, nici la rezultatul alegerilor ce vor fi în 28 martie în Israel, nici la eventuale atacuri teroriste. Se gândesc la petrecerea de Purim, la ce le vor cumpăra copiilor din Canion (sau Mall), la ce să poarte, eventual pentru Bar Mitzva de mâine...

Între timp, într-o altă familie, prieteni din Ierusalim, azi o zi foarte tristă. Se împlinesc exact zece ani de când fiul lor, Gadi, a fost ucis de o explozie sinucigașă în autobuzul numărul 18. S-au adunat prieteni, foști colegi de liceu și armată. Aceștia au azi copii care sărbătoresc Purimul, au un serviciu, o viață. Părinții lui Gadi nu au decât lacrimi secate într-un deceniu în care au încercat să meargă mai departe, știind, de fapt, că nimic nu le va mai reda viața de dinainte.

E cea mai caldă zi a acestei primăveri israeliene. Mediterana este albastră ca întinderea senină de deasupra ei. Geo-politica păleşte, cel puțin pentru câteva ore, în fața acestei imagini binecuvântate.

Îi privesc pe cei doi tineri în uniformă de lângă mine. Sunt „sabri”, „țabarim” pentru că așa s-au născut și așa au devenit. Roni scoate un scurt oftat de regret că nu este de Purim alături de familie. Liron, îl consolează: „nu e nimic, măcar suntem împreună”. Îi întreb dacă au ocazia să se vadă în bază în bază... Nu, mai deloc. Dar măcar se știu aproape.

„Acolo simțiți că e Purim?” – îndrăznesc să îl întreb. „Acolo nu simți nimic” îmi răspunde și știu că de acum încolo ar fi bine să nu îl mai întreb nimic despre asta. Un „sabre” nu se va plânge de greutate, mai ales unei rude poposite din România.

Mătușa mea îi îmbrățișează. Plecăm. Ei pleacă. Tineri de 15-16 ani cântă pe străzi bucuria Purimului. Atâtea culori, atâtea arome, atâtea nuanțe de piele – toată gama de la alb-fildeș la abanos – cu toții evrei. Peste doi ani acești copii vor purta aceeași uniformă. Peste trei ani copilăria va fi pentru ei o amintire. Le va mai fi dor de Purimul copilăriei, în timp ce vor aștepta o adevărată pace sub măslini.

Luciana Friedmann